

ning til de geografiske Faktorer. Men samtidig vinder den i Egenskab af Avlskultur i Mod-sætning til den tidligere Rovdrift en større Uafhængighed af Omgivelserne, saa at den i visse Tilfælde kan brede sig ud over sit oprindelige Omraade og derfor hos nogle Folk optræde som et kulturhistorisk bestemt Fænomen. Det er det samme, som rimeligvis gør sig gældende med visse Kunstvandingskulturer. Jeg anser imidlertid langt fra Spørgsmaalet om Nomadismens Oprindelse eller rettere »Oprindelser« for at være løst. Indgaaende Undersøgelser kan sikkert bringe os Sandheden betydelig nærmere; først og fremmest tiltrænges et nøje Studium af Nomadeomflytninger og de vilde Dyrs Vandringer; thi Etnografien og Zoogeografien maa her arbejde Haand i Haand. Af allerstørste Betydning vil det selvfølgelig være, om Rester af specialiserede Jagtmetoder og -redskaber vil kunne paavises hos noget Nomadefolk.

Til sidst kun denne Bemærkning, som jeg synes uvilkaarligt trænger sig frem: Mens man med Hensyn til selve Kulturapparatet i alle dets Afskygninger — som Redskaber, som Husdyr og Kulturplanter i Egenskab af Arter og Racer, som Teknik. Metoder, Sagn, Ornamentik osv. osv. — i det store hele maa slutte sig til Ratzel og hans Anskuelser om Kultur- (ikke Folke-) vandringer, altsaa at alt dette hyppigst i Grundformen er historisk bestemt, saa kan Princippet i et Folks Levevis, d: dets Erhvervskultur, som Regel kun forklares ud fra den foreliggende Jordbund, som Menneskeandens naturlige, ensartede Reaktion over for de ensartede, geografiske Faktorer, om man vil som Bastian's *Völkergedanke*.

I Etnografien lader Erhvervskulturen sig derfor benytte som det antropogeografiske Inddelingsgrundlag inden for de større, historisk betingende Kulturkrese. Men den kan ikke optræde selvstændigt.

Kort.

Paa Foranledning af Komitéen for den X int. geogr. Kongres i Rom 1913 skal herved gøres opmærksom paa følgende Forslag, der paa nævnte Kongres fremsattes af General Schokalsky og knytter sig til et lignende Forslag fremsat paa den geogr. Kongres i Berlin 1899, hvilke Forslag er vedtagne af begge Kongresser saaledes: »Der udtales Ønske om, at Specialkort og Kort, som ledsager de forskellige videnskabelige Afhandlinger, skal være forsynet med Oplysninger om Maalestoksforholdet. den

benyttede Projektion og om det Materiale, der har været benyttet til Udarbejdelse af Kortet.«

Vi skal tilføje endnu en Oplysning, som Kortene bør forsynes med, nemlig Aarstallet for dets Trykning. Man vilde gøre Geografien en stor Tjeneste ved at holde sig disse Forslag efterrettelig, da Kort uden saadanne Oplysninger som Regel vil være uanvendelige til geografisk Brug, og derved tillige til ringe Glæde for Forfattere af dem.

Red.

De nyeste russiske Opdagelser i Ishavet bekræfter afdøde Kommandør A. P. Hovgaards Teorier om Land Nord for Kap Tscheljuskin.

I de sidste 3 Somre har den russiske Regering udsendt Ekspeditioner, der ombord i Skibene »Taimyr« og »Waigatsch« nærmere skulde undersøge Besejlingsforholdene fra Berings Strædet langs

Sibiriens Nordkyst og, om muligt, gennemføre Nordostpassagen i omvendt Retning. I 1911 havde Admiral Trajan Kommandoen; han naaede fra Beringsstrædet til Kolymaflodens Munding og til-